

A Pécsi Ítéltábla a Peti Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Peti Éva ügyvéd fél címe 2) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Marton Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Marton Kálmán ügyvéd alperes címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a **Ki** Törvényszék 2013. április 3. napján kelt, 24.P.21.106/2012/17. számú ítélete ellen az alperes által 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja akként, hogy az alperest a felperes javára terhelő elsőfokú perköltség összegét 11.300 (tizenegyezer-háromszáz) forintra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I nd o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy az alperes tagja volt, a felperes pedig jelenleg is tagja a **K...** Egyesületnek. A felperes, mint elnök üzemeltetési megállapodást kötött a **T S** Bt-vel (képviselője: **B.S**) 2008. április 24-én, amelynek keretében az egyesület a bt. üzemeltetésébe adta a tulajdonában álló, **K, I** utca **00.** szám alatti ingatlanon található 5 db szabadtéri és 2 db fedett csarnokban lévő tenispályát. A 2008. október 15. napjáig tartó határozott idejű szerződés hatályát meghosszabbították 2009. április 15. napjáig, majd 2010. április 15. napjáig, végül 2011. március 16-án a szerződést határozatlan idejűvé módosították. A szerződő felek az üzemeltetési szerződést 2011. szeptember 26-i hatállyal szüntették meg közös megegyezéssel, egyúttal rögzítették, hogy az üzemeltetési szerződésből eredő kötelezettségeiket teljes körűen elszámolták. Külön beszámoló és ellenőrző bizottsági jelentés azonban nem készült.

Az alperes nem volt megelégedve az egyesület működésével és gazdálkodásával, ezért törvényességi ellenőrzést kezdeményezett a **S** Főügyészségen. A **S** Főügyészség

TC.240/2012. szám alatt eljárást folytatott, majd 2012. március 29. napján jelzést nyújtott be a **K...** Egyesület elnökségének, melyben közölte, hogy alapszabálysértés történt a tagfelvételi kérelmek elbírálásával összefüggésben. Ez a törvényességi ellenőrzés nem érintette a klub gazdálkodását.

A **S** Főügyészség az üzemeltetési szerződéseket megküldte a büntetőjogi szakágnak, amely a gazdálkodással kapcsolatban nyomozást folytatott. A nyomozás alapja az alperes által jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntettének gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen tett feljelentés volt. A nyomozást a **K** Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya 14.010/747-147/2012.bü. számú határozatával megszüntette azzal az indokolással, hogy a cselekmény nem bűncselekmény. Megállapította, hogy a **T S** Bt. a **K...**val kötött megállapodás szerint a havi üzemeltetési díjakat hiánytalanul megfizette, vagyoni hátrány nem keletkezett.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a 2012. április 13. napján megtartott egyesületi közgyűlésen, az elnökké való megválasztását követően a felperes úgy tájékoztatta az egyesület tagjait - annak ellenére, hogy a főügyészség a gazdálkodással kapcsolatban nyomozást nem folytatott -, hogy a gazdálkodás rendjét illetően mindent rendben találtak.

Az alperes a nyomozás folyamatban léte alatt, 2012. április 17. napján a **K...** Egyesület tagságának címzett és kézbesített, továbbá az egyesület hirdetőtábláján közzétett levélben az alábbiakat írta:

„... a 04.13-i közgyűlésen elhangzott felperes szájából egy-két olyan mondat, amelyre kénytelen vagyok reagálni. Ott megint nem beszélhettünk semmiről, így marad a levél. Az ügyészség levelének másolatából láthatjátok az üzemeltetéssel kapcsolatos kifogásaim vizsgálatát a SM. Főügyészség Büntetőjogi Szakága fogja végezni. ... egyvalamit bebizonyít.

Felperes hazudott. Hazudott, amikor hívei révén azt terjesztette, hogy az ügyészség nem talált kifogásolni valót pénzügyeinkben. Hazudott akkor is, amikor ugyanezt a közgyűlésen is előadta.

Gondoljátok végig az ügyész /ügyészség/ nem mondhatott, nem írhatott mást felperes, mint amit nekem írt. Ezzel ugyanis szinte nyíltan beismerték volna, lepaktáltak vele és beadvánnyal kapcsolatban csak látszat vizsgálódást végeznek.

Ilyet nem feltételezhetünk. Ilyen nincs. ..."

„Nem akartok, nem mertek számolni, de **M** és Baranyai akar is, mer is, tud is számolni. **V.J** is tud számolni, mert szembesülve a tényekkel, gyorsan beteget jelentett és visszalépett.

Korábbi lemondása ellenére ezért jött vissza a **M**. Vissza kellett jönnie Ha a klub szedné be az összes bérletet, óradíjat viharos gyorsasággal ki is derülne a valós bevétel."

„**M** újraválasztása érdekében a közgyűlés előtt és alatt, egy gátlástalan hazugsággal átverték benneteket. ...”

„Azonban becsapottnak vagy cinkosnak lenni nem ugyanaz. Idéztem már korábban nektek **B**-ot. „Vétkesek közt cinkos, aki hallgat”. A cinkosság aztán átmehet akár bűnpártolásba is attól függően, hogy milyen stádiumig jut el az ügy. „

„Egyébként remek kis közösség a **K** TC tagsága. Mintha síttesek közegeiben lennék, ahol a legnagyobb tekintélyt a legsúlyosabb ügyek adják. Nálunk sem azokat sújtja megvetés akiknek irányítása alatt köddé vált évi több millió, hanem azokat akik tiltakoznak és harcolnak ez ellen. BÜSZKÉK LEHETTEK MAGATOKRA!”

„Egy dologban mindenképpen dicsérnem kell felperest. Barátjáért mindent megtesz. Még a mi pénzünket is neki adja. Szép.”

A fenti levél tartalma miatt a felperes személyiségi jogi pert kezdeményezett az alperessel szemben. A per során, 2012. szeptember 12-én az alperes az érdemi ellenkérelme mellékleteként az alábbi tartalmú levelet nyújtotta be a **K** Törvényszékhez, amelyet - a másodfokú eljárás folyamán tett ténybeli beismerése szerint - szintén eljuttatott az egyesületi tagoknak:

„Ha felperes ezt az öt hónapi nem kis összeget utólag bevételeztette a klub számára, akkor minden rendben van. De ha nem, akkor ezt a pénzt ajándékba kapta **B.S.** A mi pénzünket.”

„A 2012. 02. 24-i közgyűlésen egy manipulált teljes névvel hivatkozó szex hirdetést vetített ki felperes. Az egyik tagtárs lejáratására szánt kivetítésen jelen volt felperes három jogásza, sőt egyikük kezelte a gépet. Bebizonyosodott, etikátlanságnál súlyosabb jelzővel illethető, talán jogsértő cselekményt is képesek elkövetni felperes parancsára. Ezért a klub jegyzőkönyveinek, az onnét bekért iratoknak a korrekt tisztaságában, manipulálatlan eredetiségében nem bízhatok.”

A felperes végül 2012. december hónapban a **K...** elnöki tisztségéről lemondott az alperes vele szemben tanúsított ellenséges magatartása miatt.

A felperes keresetében kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes az 1-10. sorszámmal jelölt tényállításokkal megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, kötelezze alperest a jogsértés abbahagyására, tiltsa el a további jogsértéstől és kötelezze alperest, fizessen meg a felperesnek 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítést.

A felperes állította, hogy az alperes 2012. április 17. napján kelt, a **K...** tagjaihoz intézett levélben, valamint a jelen per tartama alatt, 2012. szeptember 12. napján kelt 2. sorszámu beadvány mellékleteként csatolt személyes nyilatkozatban valótlán, jóhírnévsértő tényállításokat tett az alábbiak szerint:

- 1.) Az alperes állítja, hogy 2012. 04.13. napján megtartott közgyűlésen „megint nem beszélhettek semmiről”, így a levél megírására kényszerült.
- 2.) Az alperes állítja „hogya felperes hazudott, hazudott, amikor hívei révén azt terjesztette, hogy az ügyészség nem talált kifogásolni valót pénzügyeinkben, hazudott akkor is, amikor ugyanezt a közgyűlésen is előadta”.
- 3.) Az alperes állította, hogy „az ügyész/ügyészség nem mondhatott, nem írhatott mást felperesnek, mint amit nekem írt. Ezzel ugyanis szinte nyíltan beismerték volna, lepaktáltak vele, és beadvánnyal kapcsolatban csak látszat vizsgálódást végeztek”.
- 4.) Az alperes állítja, hogy felperes és **B.S** „akar is, tud is számolni. **V.J** is tud számolni, mert szembesülve a tényekkel gyorsan betegezt jelentett és visszalépett. Korábbi lemondása ellenére, ezért jött vissza felperes. Ha nem ő, ők tartják kézben a dolgokat, még a végén kiderülne, hogy Á-nak igaza van”.
- 5.) Az alperes állította, hogy „ha a klub szedné be az összes bérletet, óradíjat, viharos gyorsasággal ki is derülne a valós bevétel”.
- 6.) Az alperes állította, hogy „**M** újraválasztása érdekében a közgyűlés előtt és alatt pedig gátlástalan hazugsággal át lett verve a tagság”.
- 7.) Az alperes feltételesen, közvetve állítja a klub tagságával kapcsolatban, hogy amennyiben a tagság nem becsapott, hanem cinkos, a cinkosság akár átmehet bűnpártolásba, és attól függően, milyen stádiumig jut el az ügy. A tagságot sittesek közegének nevezi, ahol a legnagyobb tekintélyt a legsúlyosabb ügyek adják.
- 8.) Az alperes a felperes barátjának nevezett **B.S** elnökségi tagról azt állítja, hogy érte mindent megtesz a felperes, még a tagság pénzét is neki adja.
- 9.) Az alperes nyilatkozta, hogy „ha felperes ezt az öt hónapi nem kis összeget utólag bevételeztette a klub számára, akkor minden rendben. De ha nem, akkor ezt a pénzt ajándékba kapta **B.S**. A mi pénzünket. Többszám első személyben írom, mert akkor még nem zárt ki a sajátjaként uralt klubjából felperes.”
- 10.) Az alperes állította, hogy „a 2012. február 24-i közgyűlésen egy manipulált, teljes névvel hivatkozó szex hirdetést vetített ki felperes. Az egyik tagtárs lejáratására szánt kivetítésen jelen volt felperes három jogásza, sőt egyikük kezelte a gépet. Bebizonyosodott, etikátlanságnál súlyosabb jelzővel illethető, talán jogsértő cselekményt is képesek elkövetni felperes tanácsára. Ezért a klub jegyzőkönyveinek, az onnét bekért iratoknak a korrekt tisztaságában, manipulálatlan eredetiségében nem bízhatok.”

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte a Pp.157.§-ának a) pontja és 130.§-a (1) bekezdésének i) pontja alapján, másodlagosan a per tárgyalásának felfüggesztését kérte a megindult nyomozás jogerős befejezéséig. Harmadlagos, érdemi ellenkérelmében a kereset teljes elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes **Kon** 2012. április 17. napján kelt, a **K...** tagságának címzett levelében, valamint a **Kon**, 2012. szeptember 12. napján kelt, a **Ki** Törvényszéknek címzett beadványban megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát az alábbi állításokkal:

„felperes hazudott. Hazudott, amikor hívei révén azt terjesztette, hogy az ügyészség nem talált kifogásolni valót pénzügyeinkben. Hazudott akkor is, amikor ugyanezt a közgyűlésen is előadta.”

„**M** és **B** akar is és tud is számolni ... Korábbi lemondása ellenére ezért jött vissza **M**.”

„Ha a klub szedné be az összes bérletet, óradíjat viharos gyorsasággal ki is derülne a valós bevétel.”

„**M** újraválasztása érdekében a közgyűlés előtt és alatt egy gátlástalan hazugsággal átverték benneteket.”

„Egy dologban mindenképpen dicsérnem kell felperest. Barátjáért mindent megtesz. Még a mi pénzünket is neki adja. Szép.”

„Ha felperes ezt az öt hónapnyi nem kis összeget utólag bevételeztette a klub számára, akkor minden rendben van. De ha nem, akkor ezt a pénzt ajándékba kapta **B.S.** A mi pénzünket.”

„Bebizonyosodott, etikátlanságnál súlyosabb jelzővel illethető, talán jogsértő cselekményeket is képesek elkövetni felperes parancsára. Ezért a klub jegyzőkönyveinek, az onnét bekért iratoknak a korrekt tisztaságában, manipulálatlan eredetiségében nem bízhatók.”

Kötelezte egyúttal az alperest a jogsértés abbahagyására, és a további jogsértéstől eltiltotta. Emellett 400.000 forint nem vagyoni kártérítés és 60.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest a felperes javára 15 napon belül. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság az ítéletét a Ptk.75.§-ának (1) bekezdésére, valamint 78.§-ának (1) és (2) bekezdésére alapította, amikor megállapította, hogy a rendelkező részben írt tényállítások a felperes személyét érintő közlések, objektíve valótlanok, és alkalmasak arra, hogy a felperesről kialakult értékelést hátrányosan befolyásolják. Az egyéb keresetben írt tényállítások - a törvényszék álláspontja szerint - e feltételeknek nem feleltek meg.

Kiemelte az alperes védekezése kapcsán, hogy a **S** Főügyészség **K...** elnökségének címzett, 2012. március 29. napján kelt, jelzés megnevezésű okirata és a **S** Főügyészség 2012. február 28. napján kelt és a felperesnek címzett, megküldési felszólítás tartalmát együtt a felperes értelmezhetette úgy - a megtévesztés szándéka nélkül -, hogy a **S** Főügyészség az egyesület gazdálkodását is vizsgálta, hiszen az

üzemeltetési szerződéseket, beszámolót és ellenőrző bizottsági jelentést is bekért az elnöktől.

Mivel az alperes által vélelmezett vagyoni hátrány okozásáról, gazdasági visszaélésről, a K... elnöke és a T S Bt. ügyvezetője közötti összejátszások kapcsán lefolytatott nyomozás során a K Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály 14.010/747-147/2012.bü. számú határozatával azt állapította meg, hogy vagyoni hátrány nem keletkezett, így az ezzel ellentétes alperesi tényállítás a felperes jóhírnevét sértette. Mindezekre figyelemmel a Ptk.84.§-ának (1) bekezdés *a)*, *b)*, *e)* pontjában írt jogkövetkezményeket alkalmazta az elsőfokú bíróság. A nem vagyoni kártérítés összegét mérlegeléssel - a Ptk.339.§-ának (1) bekezdésére és 355.§-ának (1) bekezdésére tekintettel - állapította meg, 400.000 forintban.

Az elsőfokú határozattal szemben az alperes élt fellebbezéssel. Álláspontja szerint a keresetlevelet már idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani, mivel a jogi képviselővel eljáró felperes keresetlevele nem tartalmazta az előterjesztett nem vagyoni kárigény érvényesítéséhez kapcsolódó bizonyítékokat (Pp.124.§-ának (2) bekezdés *a)* pontja, Pp.121.§-ának (1) bekezdés *c)* pontja).

A másik ok, amely miatt szintén el kellett volna utasítani véleménye szerint a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül, hogy azt a felperesi petítrum alapján a K... elnökeként nyújtotta be a felperes, nem vagyoni kárigényt viszont a felperes magánszemélyként érvényesített (Pp.130.§-ának (1) bekezdés *g)* pontja).

Ha már az elsőfokú bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül nem utasította el, úgy a Pp.157.§-ának *a)* pontja alapján meg kellett volna szüntetni a pert ugyanezen indokokra tekintettel.

Hiányolta még az alperes, hogy a felperes az 1.000.000 forint nem vagyoni kárigényének az indokait nem jelölte meg, nem támasztotta alá, hogy miként áll arányban a felperes vagy a klubtagság sérelmével, van-e ok-okozati összefüggés az alperes cselekménye és a felperest ért állítólagos kár között, illetőleg, hogy miből származott az 1.000.000 forint összegű nem vagyoni kára.

Továbbá a Pp.130.§-ának (1) bekezdés *g)* pontja alapján ha a pert nem a jogszabályban meghatározott személy ellen indította a felperes, úgy e személyt perbe kell vonni felhívásra. Ennek elmulasztása szintén idézés kibocsátása nélküli elutasítást vagy megszüntetést von magával.

Ismételten hivatkozott az alperes fellebbezésében arra, hogy a tárgyalás felfüggesztése indokolt lett volna a gazdálkodással összefüggő nyomozás jogerős befejezéséig.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a felperes személyes meghallgatását nem tartotta indokoltnak az alperes kifejezett kérelme ellenére sem.

Állította az alperes, hogy sérült a bizonyítás eredményének mérlegelésének elve, mert nem teljesítette az elsőfokú bíróság az alperes bizonyítási indítványait, így nem vizsgálta a per összes körülményét: nem szerezte be az összes gazdálkodással összefüggő iratot, és nem folytatta le a szakértői bizonyítást a gazdálkodás feltárása körében.

Harmadlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Kiemelte, hogy a két darab alperesi levélen kívül a felperes egyetlen egyesületi iratot sem terjesztett be saját állításai bizonyítására.

Kifogásolta, hogy a rendőrségi határozat megállapításai nem kerültek összevetésre a perben már megismert és rendelkezésre álló bizonyítékokkal. Felhívta a figyelmet arra, hogy felperes és **B.S** a nyomozás során úgy nyilatkoztak, hogy nem 7, hanem csak a 2 kültéri pálya bérléséről szólt az üzemeltetési szerződés. Az alperes kifogásait a nyomozási eljárás során nem terjeszthette elő, nem hívhatta fel a nyomozó hatóság figyelmét a - meggyőződése szerint - elkövetett egyéb szabálytalanságokra, mivel a büntető eljárás szabályai ezt nem tették lehetővé, így nem élhetett a teljes körű bizonyítás lehetőségével.

Kiemelte, hogy az üzemeltetési megállapodás végrehajtásával kapcsolatban nem készültek beszámolók. Mivel a felperes, mint több vállalat tulajdonosa, nyilvánvalóan számos pénzügyi vizsgálatot átért már, így tudnia kellett, hogy pénzügyi beszámolókat kell készíteni, ezért a felperes szándékossága az alperes megítélése szerint vitathatatlan. Erre tekintettel az alperes tehát nem sértette meg a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kifogásolta, hogy az üzemeltetési szerződés meghosszabbításáról, módosításáról nem döntött a klub közgyűlése.

Az alperes meggyőződése szerint a **K** Törvényszéknek értékelnie kellett volna, hogy a klub tagsága nem kapott választ az évről évre csökkenő bevétel indokairól. Az alperes felszólítására nem folytatott pénzügyi vizsgálatot az ellenőrző bizottság, ezért joggal feszegette a tagság előtt az alperes a gazdasági helyzet ellentmondásait. Kifogásolta azt is, hogy nem kapott felhatalmazást a felperes a közgyűléstől arra, hogy saját tulajdonú vállalatával (**K Kft.**) kössön szerződést.

Az alperes álláspontja szerint a felperesnek érdekében állt eltitkolni a tagság előtt a klub tényleges bevételét. Kifogásolta, hogy a felperes az elnöki tisztségről történő lemondással egyidejűleg még megszavaztatta a közgyűléssel az általa kigondolt új üzemeltetési elképzelést. Tulajdonképpen a tagok a bevétel ismeretének hiányában döntöttek.

Az alperes továbbra is hangsúlyozta, hogy állításai valósak, így nem sértette meg a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait.

Kiemelte mindemellett az alperes fellebbezésében, hogy a nyomozó hatóság érdemben nem vizsgálta az üzemeltetési megállapodás megszűnését (2011. szeptember 26.) követő hat hónapos időszak bevételezési gyakorlatát. Ennek alátámasztására csatolta még az elsőfokú eljárás során a pénztárszalag-másolatokat, pénzügyi beszámolót, házi pénztárcakartont, amelyeket az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe. Mindezek - álláspontja szerint - az alperes tényállításának valóságát igazolják.

Megismételte, hogy mivel a felperes jogászai egy közgyűlésen egy perben nem álló klubtag személyiségi jogait durván sértő jogsértő cselekmény ellen nem tiltakoztak, így az alperes joggal fejezte ki a felperessel és jogászaival szembeni bizalmatlanságát. Mivel bizalmatlansága valós, így a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát nem sértette tényállításaival.

Megismételte, hogy a rendőrségi határozat megállapításait az első fokon eljáró polgári bíróságnak egybe kellett volna vetnie a rendelkezésére álló iratokkal, illetőleg teljesítenie kellett volna az alperes bizonyítási indítványait, hogy a klub gazdálkodásáról teljes képet kapjon, és ez igazolta volna az alperes tényállításainak valóságtartalmát.

Megismételte, hogy a klub tagságát a felperes magánszemélyként nem képviselhette, és egyébként sem a klub tagságáról tett negatív értékítéletű tényállításokat, hanem a

felperesről. Hozzátette, hogy a felperes magáról kialakult pozitív képpel nem biztos, hogy minden környezetében élő, őt ismerő személy egyetért.

Ismételten hangsúlyozta, hogy a felperes nem igazolta a kártérítésre kötelezés négy alapvető elemének (kár, jogellenes magatartás, okozati összefüggés és felróhatóság) meglétét. A felperes e körben nem teljesítette a bizonyítási kötelezettségét, nem is igazolta a kárát.

Mindezekon túlmenően kifogásolta az alperes az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését, hiszen az eredeti kereseti kérelemhez képest az alperes lett nagyobb részben (60 %-ban) pernyertes, mégis őt kötelezte a perköltség megfizetésére az elsőfokú bíróság.

A másodfokú tárgyaláson szóban megismételt fellebbezésében utalt arra, hogy az elsőfokú ítélet iratellenes megállapítást tartalmazhat a negyedik oldal alulról második bekezdésben, mert a felperes az ügyészégi vizsgálatról lehet, hogy az elnökké választását megelőzően tájékoztatta téves tartalommal a közgyűlést.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés kisebb részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a per érdemében helytállóan állapította meg, az alkalmazott jogszabályokat és a levont jogi következtetéseket a másodfokú bíróság helyesnek találta, ezért a per fő tárgya tekintetében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján.

Az ítéltábla az alperes véleményével ellentétben nem talált olyan lényeges és súlyos eljárási szabálysértést, amely miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása indokolt lett volna. Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést egyáltalán nem követett el. Egyetértett a másodfokú bíróság a K Törvényszék értékelésével, miszerint a keresetlevelet a felperes magánszemélyként nyújtotta be, magánszemélyként írta alá az ügyvédi meghatalmazást is. Valóban tartalmazza a keresetlevél első mondata, hogy a felperes a K... elnöke, azonban ez a történeti tényállás lényegi eleme, a történetek megértéséhez nélkülözhetetlen információ. Jóhírneve megsértésére azonban a felperes magánszemélyként hivatkozott. Ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor kizárólag a felperes személyének vonatkozásában értékelte a jóhírnévsértést, és nem állította perbe a K... teljes tagságát - az alperes álláspontjával ellentétben.

Rámutat a másodfokú bíróság: töretlen a bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy nem vagyoni kártérítés iránti igény előterjesztésekor konkrét bizonyítékokat, bizonyítási indítványokat a kárigény indokainak alátámasztására a keresetlevélben megjelölni nem kell. Elegendő a megsértett jog - a jelen esetben jóhírnév - és az emiatt érvényesített igény megjelölése. A konkrét ügyben a felperes a keresetlevelében előadta, hogy az alperes tényállításai jóhírnevének megsértésére alkalmasak, megjelölte a konkrét tényállításokat, és felhívta a vonatkozó jogszabályhelyeket (Ptk.75.§-ának (1) bekezdése és 78.§-ának (1) és (2) bekezdése). Megsértett jogának szankciójaként a Ptk.84.§-ának (1) bekezdés *a)*, *b)* és *e)* pontjait határozottan megjelölte. Megjelölte az érvényesített nem vagyoni kártérítés összegét is (1.000.000 forint). Ezen határozott

igények előterjesztésével a keresetlevél tárgyalás kitűzésére alkalmas volt. Az említett indokok alapján ezért a per megszüntetése sem kerülhetett szóba.

Az alperes kifogásolta a tárgyalás felfüggesztésének elmaradását is. A Pp.152.§-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a per eldöntése olyan előzetes kérdés elbírálásától függ, amelynek tárgyában az eljárás büntető bírói vagy államigazgatási hatáskörbe tartozik, a bíróság a per tárgyalását ennek az eljárásnak a jogerős befejezéséig felfüggeszt*heti*, azaz felfüggeszteni nem köteles. Ugyan az elsőfokú bíróság ítéletét a nyomozó hatóság határozatára alapította, így annak bevárása szükséges volt, azonban az elsőfokú polgári per befejezéséig a K Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályának 14010/747-147//2012.bü. számú határozata megszületett, 2013. március 12-én. Az elsőfokú polgári peres bíróság tehát a nyomozó hatóság eljárásának befejezését megvárta, a 17. jegyzőkönyvben a határozat tartalmát rögzítette, és azt értékelte ítéletében. Pergazdaságossági szempontból is helyesen járt el az elsőfokú bíróság, hiszen a nyomozó hatóság eljárásával párhuzamosan a polgári per egyéb szálait folytathatta, tanúkat hallgatott ki, iratokat szerzett be és értékelt, stb. Eljárási szabálysértést tehát az elsőfokú bíróság nem követett el.

Megjegyzni az ítéletábra, hogy az alperes gondolatmenete nem logikus, hiszen egyrészt a per felfüggesztését hiányolja a nyomozó hatóság döntésének értékelése érdekében, másrészt viszont a nyomozó hatóság döntésével nem ért egyet, ezért a polgári perben lényegében a teljes nyomozás megismétlését igényli, az üzemeltetési megállapodással kapcsolatos teljes gazdálkodás feltárásával, további bizonyítékok beszerzésével.

Itt mutat rá a másodfokú bíróság az alperes Pp.206.§-ával kapcsolatos kifogására - arra, hogy a bíróság a tényállást a polgári perben a bizonyítékok egybevetése alapján összességében és meggyőződése szerint értékeli. A polgári bíróságnak nincs olyan kötelezettsége, hogy minden, a felek által felajánlott bizonyítást lefolytassa, bizonyítékot beszerezze. A Pp.163.§-ának (1) bekezdése szerint ugyanis a bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett rendel el bizonyítást. A kérelem és az ellenkérelem keretei között tehát a bíróság dönti el, hogy mely tények bizonyítása szükséges, illetve mely bizonyítékoknak milyen jelentőséget tulajdonít. A felperes személyes megjelenésre történő idézése, személyes meghallgatása, illetve a gazdálkodással kapcsolatos okiratok beszerzésének hiánya az elsőfokú bíróság részéről nem eljárási szabálysértés tehát.

Az alperes fő sérelme tulajdonképpen az - fellebbezése ezt részletezi -, hogy a felperes által állított, per tárgyává tett tényállítások a valóságnak megfelelnek, ezért nem valósulhatott meg részéről jóhírnévsértés. Az alperes maga sem vitatta, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező részében rögzített tényállításai a felperes személyét érintő közlések, és a felperes személyének hátrányos értékelésére alkalmasak. Ellenkérelme arra vonatkozott, hogy az értékítéletet hátrányos befolyásolására alkalmas tényállításai objektíve nem valótlanok, hanem éppen valóságok, és ezért nem állapítható meg részéről a Ptk.75.§-ának (1) bekezdésében, illetőleg 78.§-ának (1) és (2) bekezdésében írt jogsértés. Az elsőfokú eljárás során akarata és a fellebbezési eljárás során is a szándéka a valóság bizonyításának elrendelésére irányult. A valóság bizonyítása

körében pedig a K... üzemeltetési szerződéssel érintett, illetőleg azt követő időszak teljes gazdálkodásának feltárását kívánta.

Kiemeli azonban a másodfokú bíróság, hogy a személyiségi jogi pernek nem lehet a tárgya az egyesület sok éves gazdálkodásának teljes körű feltárása. A jóhírnévsértés cáfolata körében a valóság bizonyítása elrendeléséhez a polgári perben az szükséges, hogy a sértő tényállítások valóságtartalmát állító fél pontosan jelölje meg, hogy a tényállítások az érintett személy melyik és mikor elkövetett cselekményére vonatkoznak. A jelen esetben az alperesnek határozottan meg kellett volna jelölnie, hogy konkrétan mikor, milyen magatartásával, milyen bűncselekményt követett el a felperes. Ilyen konkrét tényállítást azonban az alperes nem tett. Általánosságban, a 2008. április 24. napjától 2011. szeptember 26. napjáig tartó üzemeltetési megállapodás és az azt követő mintegy hat hónapos időszakra állította, hogy számviteli fegyelemmel kapcsolatos jogszabályokat sértett a felperes - ez a tényállítás is csak a másodfokú eljárásban feltett bírói kérdésre hangzott el. Általánosságban azonban a polgári peres bíróság valóságbizonyítást nem rendelhet el.

A 2011. szeptember 26. napját, az üzemeltetési szerződés megszűnését követő hat hónapos időszakra az alperes kiemelte, a felperes magatartásából azt sérelmezi, hogy továbbra is a T S Bt. szedte be a pályabérleti díjakat. Ezt az állítását azonban semmilyen bizonyíték nem támasztotta alá. A felperes állította, hogy nem pályabérlet történt, hanem oktatási tevékenységet végzett a T Bt., azaz oktatási díjat számlázott. A perben becsatolt okiratok a felperes tényállítását támasztották alá (K Törvényszék 24.P.21.106/2012/11/A/1. számú irata). Az alperes pedig nem bizonyította, bizonyítási indítványt sem terjesztett elő arra vonatkozóan, hogy a T Bt. oktatási tevékenysége fiktív volt. Így a felperesnek az üzemeltetési szerződés megszűnését követő hat hónapos időszakra vonatkozó tényállításának valóságtartalma megdőlt.

A 2008. április 24-től 2011. szeptember 26-ig, az üzemeltetési szerződés időtartamára vonatkozó gazdálkodást pedig nem kellett külön vizsgálnia az elsőfokú bíróságnak, mivel azt a nyomozó hatóság megtette. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor ugyanazon tények vonatkozásában nem rendelt el újabb bizonyítást, csupán azon indoknál fogva, hogy az alperes a nyomozó hatóság határozatával nem értett egyet. Az alperes állításával ellentétben az elsőfokú eljárás során bemutatott, majd a fellebbezéshez csatolt nyomozást megszüntető határozat, a K Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályának 14.010/747-147/2012.bü. számú, 2013. március 12-én kelt határozata a felek egyező nyilatkozata alapján az üzemeltetési szerződések hatályának teljes időtartamát átfogta. A nyomozást megszüntető határozat 4. oldal 2. bekezdése külön részletezte, hogy a nyomozó hatóság milyen bizonyítékok alapján döntött: „Beszerzésre kerültek az üzemeltetési megállapodások és a megállapodás valamennyi módosítása, a releváns közgyűlési határozatok és jegyzőkönyvek, a T S Bt. és a K T Klub bankszámlaforgalma, illetve megkeresésre került valamennyi szolgáltató /... Zrt., K Vízművek Kft., K Kft./, illetve a ... Kft., míg a T S Bt. releváns számlái lefoglalásra kerültek. Ezt követően a releváns okiratokon alapuló revizori jelentések is beszerzésre kerültek.” Mindezen bizonyítékokat értékelve, a revizori jelentések alapján jutott arra a következtetésre a nyomozóhatóság, hogy a havi üzemeltetési díjakat a T Bt. hiánytalanul megfizette, tartozása nem áll fenn. Közüzemi díjként és karbantartási

költségként összesen 2.383.487 forintot fizetett a bt. a T Klub helyett. Így vagyoni hátrány nem keletkezett, bűncselekmény tehát nem valósult meg.

Ugyan a polgári peres bíróságot a nyomozó hatóság határozata és az ott megállapított tényállás nem köti, azonban bizonyítékként értékelheti. A gazdálkodás teljes körű elemzése után - az alperes konkrét jogsértésre vonatkozó tényállítása hiányában - a másodfokú bíróság sem látott okot arra, hogy a nyomozó hatóság vizsgálatát követően újabb vizsgálatot rendeljen el a polgári perben ugyanazon időszakra, ugyanazok kérdések tisztázására.

Mivel az alperes tényállításai, a gazdasági visszaéléssel összefüggő gyanúja valótlannak bizonyult a fentiek szerint, ezért az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében írt kijelentéseivel elkövette a felperessel szemben a jóhírneve megsértését.

Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy az alperesnek jogában állt feljelentést tenni gazdasági visszaélések gyanúja esetén, jogában állt az egyesület tagsága előtt vitatni a pénzügyi kérdéseket, azonban ahhoz nem volt joga, hogy a felperes ártatlansága vélelmét megsértse. Leveleiben ugyanis már a nyomozás lefolytatása előtt tényként állította, hogy a felperes bűncselekményeket követett el. Álláspontját nagy nyilvánosság előtt tette közzé: a K... teljes tagsága előtt, a hirdetőtáblára is kifüggesztette, illetőleg az egyes tagokhoz személyesen eljuttatta mind a 2012. április 17-i levelét, mind pedig a 2012. szeptember 12-i beadványát. Bűncselekmény esetén a nyomozás lefolytatása a büntető hatóság feladata, senkit nem lehet bűncselekménnyel vádolni az arra illetékes hatóság helyett.

A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. A Ptk.84.§-ának (1) bekezdés *a)*, *b)* és *e)* pontjai alapján - a Ptk.339.§-ának (1) bekezdésére és 355.§-ának (1) és (4) bekezdésére is figyelemmel - alkalmazott jogkövetkezmények a jogszabálynak megfelelnek.

A nem vagyoni kártérítés összegével kapcsolatban a másodfokú bíróság rögzíti, hogy az állandó bírói gyakorlat szerint a jóhírnev megsértésének megállapítását megalapozza az, ha a más személyre vonatkozóan közölt valótlán tényállítás objektíve alkalmas az érintett személy hátrányos társadalmi megítélésének kiváltására. A jogsértés megállapításának tehát nem feltétele annak bizonyítása, hogy ez a hátrányos megítélés ténylegesen be is következett. Az általános közfelfogás szerint is visszatetszést keltő magatartás nyilvánosságra hozatala hátrányos megítélés alá esik, ezért köztudomású tényként elfogadható, hogy a felperest nem vagyoni hátrány érte az által, hogy az alperes őt gazdasági bűncselekmény elkövetésével vádolta (BH2010.294., BH2004.103., BH2002.135.). Az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés összegét a másodfokú bíróság nem találta eltúlzottnak, az arányban áll az elkövetett jogsértés súlyával, a jogsértés jellegével, ismétlődő megjelenésével, következményeivel. E körben helyesen értékelte az elsőfokú bíróság azt a tényt is, hogy a felperes az elnökségről kifejezetten az alperes ellene irányuló „rágalomhadjárat” miatt mondott le.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a felek által a másodfokú tárgyaláson csatolt okirati bizonyítékokat a Pp.235.§-ának (1) bekezdése alapján nem vette figyelembe, hiszen azok nyilvánvalóan korábban is a felek rendelkezésére álltak, egymáshoz címzett korábbi levelek voltak. Az ügy eldöntése szempontjából további jelentőséggel nem is bírtak a rendelkezésre álló bizonyítékokon túl.

Ugyan a polgári peres jogvita érdemi elbírálása szempontjából jelentősége nincs, mégis az alperes fellebbezése kapcsán rögzíti a másodfokú bíróság, hogy a felperes az elnökké választását követően adott a tagok számára téves tartalmú tájékoztatást az ügyészség vizsgálatának eredményéről 2012. április 13-án (K Törvényszék 24.P.21.106/2012/6. számú beadvány melléklete). Az elsőfokú ítélet iratellenes megállapítást tehát nem tartalmaz.

Az alperes fellebbezése a per főtárgya tekintetében nem volt alapos, a perköltségre vonatkozó részében azonban igen. A Legfelsőbb Bíróság EBH1999.94. számú döntésében rögzített elv alapján személyiségvédelmi perben több polgári jogi igény együttes érvényesítésekor az eljárási illeték alapjául - azaz a pertárgyérték meghatározásakor - a kártérítési követelés szolgál. Az eljárási illeték alapjául a meg nem határozható perérték akkor vehető figyelembe, ha az így számított érték meghaladja a kártérítési követelést.

A jelen esetben a felperes a személyiségvédelem objektív szankcióin túl nem vagyoni kártérítést, szubjektív szankció iránti igényt is érvényesített. Nem vagyoni kártérítés iránti igényének összege 1.000.000 forint volt, vagyis az meghaladta a meg nem határozható perérték összegét (Itv.39.§-ának (3) bekezdés *b*) pontja alapján 600.000 forint). Ezért a pertárgy értéke az elsőfokú eljárásban 1.000.000 forint volt. A felperes alapköveteléséből 400.000 forintot ítelt meg az elsőfokú bíróság, amelyet a másodfokú bíróság helyben hagyott, így 40 %-ban lett első fokon pernyertes a felperes, míg 60 %-ban pert nyert az alperes.

A felperes által lerótt 60.000 forint illetékből 60 %-ot, 36.000 forintot a felperes köteles viselni, míg 40 %-ot, 24.000 forintot az alperes köteles részére megtéríteni a Pp.81.§-ának (1) bekezdésére tekintettel. Ügyvédi munkadíj - a különbözeti perértéket is figyelembe véve (20 %) - az alperes által igényelt és becsatolt 50.000 forint+ÁFA megbízási díj alapján az alperesnek jár 10.000 forint + ÁFA, azaz 12.700 forint összegben (32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§-ának (1) bekezdés *a*) pontja). Az alperes által a felperesnek fizetendő 24.000 forintból levonva a felperes által az alperesnek fizetendő 12.700 forintot, a felperes tartozik még az alperesnek 11.300 forint elsőfokú perköltség megfizetésével.

A másodfokú eljárásban sikertelenül fellebbező alperes pervesztes lett, így a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján ő köteles viselni a fellebbezésére lerótt illetéket, valamint köteles megfizetni a felperes felé 10.000 forint + ÁFA másodfokú eljárásban felmerült perköltséget a felperes jogi képviselőjének munkadíjaként a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (3) bekezdése és (5) bekezdése, valamint 4/A.§-a alkalmazásával.

P é c s , 2013. október 4.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vagyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr.
Baranyabán Judit s.k. bíró